

— **بخوان و حفظ کن:** شعر و سرود، برای کودکان گذشته از ایجاد نشاط و شکفتگی روح، زمینه‌ای مناسب برای زبان‌آموزی، شناخت واژگان، آشنایی با مفاهیم و ارزش‌ها و بایسته‌های اجتماعی، اخلاقی، علمی و فرهنگی است. سرودن برای کودکان از دیرباز در فرهنگ ما رایج بوده است. اما شعر کودک با ویژگی‌ها و مشخصات امروزی، سابقه‌ای چندان طولانی ندارد.

در کتاب‌های فارسی، براساس همین ضرورت و مبتنی بر معیارهای گزینش شعر کودک، سروده‌هایی از شاعران کودک و نوجوان انتخاب شده است که با عنوان «بخوان و حفظ کن» در کلاس مطرح می‌شوند.

۱- هر سروده متناسب با موضوع فصل انتخاب شده است، بنابراین دروس قبل از هر شعر کاملاً با مضمون و محتوای شعر همخوانی دارند.

۲- آهنگ و موسیقی سروده‌ها متناسب با ذوق و عواطف کودک است.

۳- در کنار سروده‌های شاعران کودک و نوجوان، کوشش بر آن است تا در پایه‌های سوم، چهارم و پنجم، آرام، آرام از شعر شاعران بزرگ نیز بهره‌گیری شود تا دانش‌آموز به تدریج با ادبیات گذشته و چهره‌های بزرگ آشنا شود و میراث ارزشمند فرهنگی خود را بشناسد. به همین دلیل از شعر شاعرانی چون سعدی، فردوسی، ناصر خسرو و ملک‌الشعراى بهار هم در کتاب «فارسی» و هم در کتاب «نگارش» (برای تمرین خط تحریری) استفاده شده است.

۴- به رغم تلاش در تنوع اوزان، به دلیل آنکه بیشتر سروده‌های شاعران کودک و نوجوان در قالب چهار پاره است، سهم این قالب شعری در کتابهای فارسی سال‌های اول و دوم بیش از دیگر قالب‌هاست.

۵- برای کوتاه کردن سروده‌ها، گاه یک بند یا چند بیت از شعر اصلی حذف شده است. تلاش بر آن بوده است که این حذف‌ها به چارچوبه اصلی شعر لطمه وارد نکنند.

توصیه‌ها و پیشنهادها

- ۱- بهتر است این اشعار به صورت گروهی خوانده شوند. برای این کار، دانش‌آموزان به گروه‌هایی تقسیم می‌شوند و شعر را دسته‌جمعی اجرا می‌کنند.
- ۲- در صورت امکان می‌توان از نوار موسیقی یا برخی وسایل مناسب موسیقی، استفاده کرد تا شعر زیباتر و تأثیرگذارتر شود.
- ۳- می‌توان به ضرورت از دانش‌آموزان خواست که این اشعار را حفظ کنند.
- ۴- طرح برخی واژه‌ها و مفاهیم در این سروده‌ها به درک و دریافت بهتر آنها کمک می‌کند.
- البته هیچ نیازی نیست که این سروده‌ها را کاملاً توضیح بدهیم یا دانش‌آموزان معنی ابیات را بنویسند.
- ۵- معرفی قالب این شعرها به دانش‌آموزان لازم نیست.

۶- درست خواندن شعر از جانب آموزگار محترم دقیقاً باید نظارت شود تا اگر تکیه‌ها و تلفظ نامناسب باشد، اصلاح کند.

۷- با هماهنگی مربی و مدیر مدرسه می‌توان در برنامه آغازین از این سروده‌ها و گروه‌های سرود کلاس، استفاده کرد.